

KINNITATUD

SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse
nõukogu 10.12.2013 otsusega nr 1-4/58

Keskkonnaprogrammist saastunud alade puhastamiseks antava abi tingimused

1. Käesolevad tingimused kehtestatakse keskkonnatasude seaduse § 56 lg 2 täitmiseks ning Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) põhikirja punktide 4.5.3, 4.59 ja 4.5.10 alusel.
2. KIK korraldab vastavalt keskkonnatasude seadusele keskkonnatasudest laekunud raha sihtotstarbelist kasutamist. Käesolevates tingimustes sätestatakse lisaks keskkonnatasude seadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele täiendavad nõuded projektide suhtes, mille toetamisel on tegemist riigiabiga konkurentsiseaduse § 30 lg 1 tähenduses.
3. KIK võib taotlejale kohaldada käesolevates tingimustes sätestatud tingimustes soodsamaid tingimusi (andes toetust kuni 90% või põhjendatud juhtudel kuni 100%), kui taotletav abi (toetus) vastab vähese tähtsusega abi tingimustele Euroopa Komisjoni määruse nr 1998/2006* tähenduses.
4. KIK annab keskkonnaprogrammi alla kuuluva veemajanduse programmi jääkreostuse alamprogrammi raames ettevõtjale konkurentsiseaduse § 2 mõistes keskkonnakaitseks antavat riigiabi (edaspidi abi) saastunud alade puhastamiseks lähtudes keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste (ELT C 81, 1.04.2008, lk 1) punktist 3.1.10.
5. Käesolevaid tingimusi kohaldatakse abi suhtes kõigis Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaldamisalasse kuuluvates sektorites, sh ka nendes sektorites, kus kehtivad riigiabi käsitlevad liidu erieeskirjad, kui selliste erieeskirjadega ei ole sätestatud teisiti, välja arvatud selliste projektide toetamiseks, mis on suunatud investeeringuteks valdkondades, mis on seotud õhu-, maantee-, raudtee-, siseveeteede ja meretranspordi infrastruktuuridega, sealhulgas ühist huvi pakkuvad projektid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsusega nr 1692/96/EÜ kehtestatud üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevatele ühenduse suunistele**
6. KIK annab abi ettevõtjale, kes heastab saastunud alasid puhastades keskkonnakahju juhul, kui saastajat ei ole võimalik kindlaks.
7. Keskkonnakahju (saaste) hõlmab käesolevate tingimuste kontekstis kahju pinnasele ning pinna- ja põhjaveele.
8. Ettevõtjale, kes vastutab keskkonnakahju tekitamise eest, ei anta abi nende puhastustööde kulude katmiseks, mille osas ettevõtja keskkonnakahju eest vastutab („saastaja maksab” põhimõtte). Isik võib vastutada keskkonnakahju tekitamise eest vastavalt Euroopa Liidu või Eesti õigusaktidele või lepingule. Taolist isikut loetakse käesolevate tingimuste kontekstis saastajaks. Käesolevaid tingimusi kohaldatakse juhul, kui abi suurus ühe ettevõtja kohta ei ületa 7,5 miljonit eurot. Kui abi ületab 7,5 miljonit eurot ühe ettevõtja kohta, esitab KIK Euroopa Komisjonile taotletava abi kohta riigiabi teatise ja võib abi anda vaid pärast Euroopa Komisjoni poolt lubava otsuse tegemist Taotluse läbivaatamise menetlus peatub Euroopa Komisjonilt loa saamise menetluse ajaks.

9. Abi osakaal võib moodustada kuni 90% abikõlblikest kuludest. Põhjendatud juhtudel võib abi osakaal moodustada kuni 100% abikõlblikest kuludest.

10. Abikõlblikud kulud on saastunud alade puhastustööde kulud, sõltumata sellest, kas need kajastuvad bilansis põhivarana või mitte. Abikõlblikud on ainult kulud, mis on seotud sellise jääkreostuse likvideerimisega, mis on toimunud:

a) enne 1991. aastat; või

b) ajavahemikus 1991. aastast kuni 6. maini 1998, kui saastajat ei ole võimalik kindlaks teha või vastutusele võtta.

11. Abikõlblikud kulud saadakse, kui puhastustööde maksumusest lahutatakse maa väärtuse tõus. Maaks loetakse käesolevate tingimuste kontekstis maa-ala, mis moodustab ühe kinnistu või jaguneb mitmeks kinnistuks.

12. Abikõlblikud ei ole puhastustööde kulud ulatuses, mille eest abi saaja vastutab vastavalt Euroopa Liidu või Eesti õigusaktidele või lepingule, ning enne abikõlblikkuse perioodi algust alanud puhastustöödega seotud kulud.

13. Abikõlblikkuse periood algab KIKile taotluse esitamise päevast, välja arvatud punktis 8 nimetatud juhul, mil abikõlblikkuse periood algab Euroopa Komisjoni lubava otsuse kuupäevast.

14. Maa väärtuse tõus arvutatakse, lahutades kinnistu(te) puhastustöödejärgsest turuväärtusest saastunud kinnistu(te) arvestusliku turuväärtuse, mis saastunud kinnistu(te)l oleks olnud, kui puhastamist ei oleks toimunud.

15. Maa väärtuse tõusu hindamisel arvestatakse muuhulgas kinnistu(te) aluse maa puhastustöödejärgset planeeritud sihtotstarvet. Juhul kui maa sihtotstarvet ja/või kinnistut puudutavat detailplaneeringut muudetakse viie aasta jooksul puhastustööde teostamisest ja kinnistu(te) väärtus tõuseb ning antud muudatust ei võetud juba arvesse abitaotluse menetlemise käigus, kohaldub käesolevate tingimuste punkt 21.

16. Maa väärtuse tõusu arvutuste kohta tuleb taotlusele lisada vähemalt ühe atesteeritud kinnisvarahindaja raport, mis kajastab nii kinnistu(te) puhastustööde-eelset turuväärtust kui ka hinnangulist puhastustöödejärgset turuväärtust, arvestades olemasolevaid või planeeritavaid arendusprojekte vastava(te)l kinnistu(te)l. KIK võib anda ettevõtjale maa väärtuse tõusu määratlemiseks koostatud atesteeritud kinnisvarahindajate raportite tellimise kulude katmiseks vähese tähtsusega abi vastavalt Euroopa Komisjoni määruses (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5) ja Konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatule.

17. Abi saaja peab tõendama, et abil on ergutav mõju. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) puhul eeldatakse ergutava mõju olemasolu, kui abi saaja on esitanud enne projekti alustamist KIKile taotluse koos teatisega oma VKE staatuse kohta vastavalt Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 9.08.2008, lk 3) I lisas toodud väikese ja keskmise suurusega ettevõtja määratlusele. Suurettevõtja peab abi ergutavat mõju tõendama lähtudes käesolevate tingimuste punktis 3 nimetatud suuniste punktis 3.2 sätestatust.

18. Käesolevate tingimuste alusel antavat abi käesolevate tingimuste punktis 10 nimetatud kulude katmiseks ei või kumuleerida muudest Euroopa Liidu, riigi või kohaliku omavalitsuse vahenditest saadava riigiabi või vähese tähtsusega abiga.

19. Taotleja teavitab KIKi igast olemasolevast, määratud või tulevikus planeeritavast abist või selle taotlemisest samade taotluses viidatud abikõlblike kulude suhtes.

20. Abi saaja esitab kuue kuu jooksul puhastustööde lõppemisest ja lõpparuande kinnitamisest KIKile ühe atesteeritud kinnisvarahindaja raporti, milles analüüsitakse maa puhastustöödejärgset tegelikku turuväärtust, arvestades planeeritavaid kinnistu(te) aluse maa sihtotstarbe või maad puudutava detailplaneeringu muid muudatusi. KIKil on õigus maa väärtuse tõusu hindamisel tugineda täiendavalt ka teistele allikatele.

21. KIKil on nii projekti teostamise ajal kui ka kümne aasta jooksul pärast projekti teostamist ja lõpparuande kinnitamist õigus kontrollida projektis tehtu ja tulemuse vastavust käesolevatele tingimustele ja sihtfinantseerimise lepingule, vaadata üle abikõlblike kulude arvestus ja/või puhastustööde tegelike kulude suurus ning abi suurust abikõlblike kulude arvestuse muutumise korral ümber hinnata ja enammakstud abi tagastamist nõuda.

22. Abi saaja ja KIK säilitavad andmeid käesolevate tingimuste alusel antud abi kohta 10 aastat alates viimase abi andmisest.

23. Käesolevad tingimused kehtivad kuni 31. detsembrini 2018.

*ELT L 379, 28.12.2006, lk 5.

**EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1.